

## АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА КНР

Сторчак В.М.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Victoria\_Storchak@bigmir.net

Розвиток економічного і науково-технічного співробітництва з КНР має важливе значення для України. Схожість підходів двох країн до розв'язання актуальних міжнародних питань, відсутність гострих проблем у двосторонніх відносинах, наявність значного потенціалу співпраці в торговельно-економічній, науково-технічній, військово-технічній та гуманітарній сферах є необхідним підґрунтям поступального розвитку українсько-китайських взаємовідносин.

Нині КНР є одним із головних гравців у сучасній міжнародній торгівлі і посідає перші місця в світі за основними торговельними показниками. На кінець 2015 р. Китай зайняв перше місце за обсягом зовнішньої торгівлі, перше місце – за експортом товарів, друге – за імпортом товарів, третє – за експортом і друге – за імпортом послуг.

Щодо торговельних взаємовідносин України і Китаю, спостерігається суттєвий дисбаланс між обсягами експортних й імпортних поставок. Протягом 2011-2016 рр. експорт українських товарів і послуг до Китаю перебував у межах 1,9-2,8 млрд доларів США, тоді як відповідні обсяги імпорту сягали 8 млрд доларів США. Максимальне значення коефіцієнту покриття імпорту експортом становило лише 0,63 у 2015 р., мінімальне – досить незначне – 0,23 у 2012 р. Негативне сальдо в торгівлі України з Китаєм у 2012 р. склало 6,1 млрд доларів США, у 2016 році його значення зменшилось до 2,9 млрд доларів США [1].

Таблиця 1

Обсяги торгівлі товарами між Україною та КНР (млрд дол. США), 2012–2017 рр.

| Рік          | Експорт товарів (тис. дол. США) | Імпорт товарів (тис. дол. США) | Сальдо (товари) (тис. дол. США) | Товарообіг (тис. дол. США) |
|--------------|---------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|----------------------------|
| 2012         | 1777177,6                       | 7899640                        | -6122462,0                      | 9676817,2                  |
| 2013         | 2726677,3                       | 7900754                        | -5174076,6                      | 10627431,2                 |
| 2014         | 2674125,8                       | 5410953                        | -2736826,9                      | 8085078,5                  |
| 2015         | 2399078,9                       | 3770991                        | -1371912,2                      | 6170070                    |
| 2016         | 1832518,9                       | 4687697                        | -2855178,3                      | 6520216,1                  |
| 2017, 9 міс. | 1423088,2                       | 4025680                        | -2602592,2                      | 5448768,6                  |

Джерело: [2].

Згідно з табл. 1, можна помітити доволі різке збільшення експорту товарів у 2013 р., але починаючи з 2015 р. до 2017 р. спостерігається зменшення об'ємів експорту товарів до КНР. Наявність негативного сальдо у двосторонній торгівлі з Китаєм ставить перед Україною завдання щодо винайдення шляхів для нарощування обсягів українського експорту, його подальшої диверсифікації, а також практичної реалізації вже існуючих домовленостей і підготовки пропозицій для започаткування нових проектів [3]. Україна постачає на ринок Китаю переважно сільськогосподарську продукцію і мінеральні продукти, сукупна частка яких у структурі товарного експорту українських товарів у 2011 р. перевищує 80%, а у 2015 р. навіть 90%. Водночас відбувається зменшення частки технологічно складної продукції машинобудування, яка у 2015 р. становила лише 3,7%. Попит економіки України на продукцію китайських виробників є більш диверсифікованим, значну частку у його структурі займають високо і середньо технологічні товари (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості) [2].

У ході проведеного дослідження нами виділено наступні проблеми у торгівельних відносинах між Україною і КНР:

- з точки зору виробничих потужностей Китай є провідним світовим експортером товарів з часткою в світовому експорті, за даними Міжнародного торговельного центру, у розмірі 14%, в той час, як частка України складає тільки 0,2%. КНР має більше можливостей скористатися укладанням угоди про зменшення мит, ніж вітчизняні виробники, адже має достатню кількість трудових ресурсів та виробничих потужностей, щоб збільшити постачання тих товарів, на які буде зменшено мито;
- для більшості товарних груп, за якими відбувається двостороння торгівля між Україною і КНР, рівень митних тарифів для імпорту українських товарів на китайський ринок є вищим, ніж для китайських товарів на український ринок;
- імпортери Китаю працюють за акредитивом, в то й час, коли імпортери України, враховуючи досить жорсткий контроль за розрахунками у зовнішньоекономічній діяльності з боку державних органів, прагнуть отримувати стовідсоткову передплату за товар, що не завжди влаштовує партнерів.

### Література:

1. Зовнішньоекономічні відносини України з Китаєм. URL: <http://forumkyiv.org/uk/analytics/zovnishnoekonomichni-vidnosini-ukrayini-z-kitayem> (дата звернення: 16.02.2018).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 16.02.2018).
3. Зовнішньоторговельні зв'язки України з Китаєм. URL: [https://revolution.allbest.ru/international/00229463\\_0.html](https://revolution.allbest.ru/international/00229463_0.html) (дата звернення: 17.02.2018).